SFT NYTT

NR 3
1996

Innehåll:

SFT-Nytt nr.3, nov.1996

Ordförande har ordet.Annika Castwall af Trolle Armémuseum sid. 1

11 th.Triennial Meeting Edinburg 1-6 September 1996 - Textile Group. Anna Zillén,Annika Castwall af Trolle Lena Engquist Sandstedt, Armémuseum sid. 2

Senaste jubileumsboknytt.Irma Wallenborg. sid. 3
Kort presentation av boken och därmed projektet: Textilskatter gömda i svenska museimagasin. Irma Wallenborg, Armémuseum sid. 4

Omorganisationen av Riksantikvarieämbetet och Institutionen för konservering.Susanna Högberg,RIK sid. 5

The Foundation for San Francisco´s Architectural Heritage.Haes -Lilienthal House.Birgitta Anderton USA sid. 8

The Conservation Centre,Liverpool.Eva Möller sid. 9

Nyt fra Nationalmuseet. Ny rensningsmetode anvendes på tyrkisk sadel. Eva Möller,Livrustkammaren sid. 11

ICOM-Costume Committee meeting 29 sept.-4 okt.1996 i Prag.Irma Wallenborg, Armémuseum sid. 12

Adressändringar för SFT-medlemmar samt nya materialadresser.Kerstin Pettersson,Textilkonservering sid. 13

Korta notiser.Gunilla Lagnesjö, SVK
Saxat ur: Riksutställningar. sid. 14

Redaktörens rader. sid. 7

SFT:s höstresa till Östersund. Catharina Sack, Nordiska Museet sid. 15

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Höstmörkret tätnar alltmer och veckorna rusar fram emot jul. Tiden går fort och snart är vi inne i 1997 som skall bli SFT:s jubileumsår. Vi har fått in många intressanta föredrag och posters till jubileumskonferensen. Bland annat ett föredrag från Nya Zeeland och flera föredrag från Ryssland. Men vi måste prestera fler föredrag från Sverige. Skriv, ring eller faxa in ideer på titlar och föredragshållare till mig.

Susi Högberg och jag har gjort en preliminär budget för konferensen. Kostnaden för konferensen verkar bli ca 165 000 kr. Det mesta skall finansieras via deltagaravgifter. Avgiften för konferensen är föreslagen att bli 1500 kr. Denna summa gäller för alla deltagare, även medlemmar i SFT. Vi kommer att behöva många frivilliga medarbetare till konferensen som kan hjälpa till med alla praktiska arrangemang. Ni som tror att ni kan vara med och hjälpa till praktiskt hör av er till mig.

Jag vill rikta ett varmt tack till Kicki Kirvall som har organiserat höstmötet i Östersund. Jag kunde tyvärr inte delta men jag har förstått från de som deltog att dagarna var mycket intressanta och fullspäckade med spännande studiebesök. Den historiska middagen på Jamtli skall ha varit extraordinär.

1997 årsårsmöte planeras till den 10 mars. Temat för årsmötet kommer att bli rengöring med inriktning på kombinerade rengöringstekniker.

Irma Wallenborg redogör för festskriften längre fram i detta nummer av SFT:Nytt.

Detta var allt för denna gång. Ni som vill veta mer om Jubileumskonferensen hör av er till mig. Slutligen vill jag tacka Anita Andersson som gör så fina SFT:Nytt åt oss.

Annika Castwall af Trolle

11th Triennial Meeting Edinburgh 1-6 September 1996 - Textile Group.

De textila föreläsningarna pågick under en eftermiddag. Ágnes Tímár-Balázsy, textilgruppens avgående koordinator, inledde eftermiddagen med att framföra ett tack för alla inkomna bidrag, tillräckligt många för att fylla mer än en hel dag. Föredragens tematiska innehåll var från början avsett att behandla textilier och moderna material, men de vid textilgruppens tidigare sammankomster behandlade teman; konserveringsetik, rengöring och utställningsetik ansågs ej för tillfället färdigdiskuterade vilket innebar att föredragen även fortsättningsvis kom att inriktas på dessa ämnen.

Två föredragshållare David Howell, Hampton Court Palace och Mary W. Ballard Smithsonian Institution, höll två intressanta föredrag om hur textilier påverkas av RH. David Howell utmanade en inom textilkonserveringen vedertagen åsikt att snabba fluktuationer i RH är skadliga för textilier (önskvärda 50% ±5%).
Han refererade till laboratoriebaserade experiment som hade visat att inom räckvidden av 30-60% RH är skadan på silke anmärkningsvärt liten t o m vid extrema fluktuationer.Mary Ballard diskuterade också RH:s inverkan på utställda textilier i sitt föredrag.Rengöringens olika aspekter inte minst de etiska berördes av flera föredragshållare. Tekniska aspekter på rengöring berördes också ; Michaela Keyserlingk CCI, berättade om rengöring av Gondarvävnaden med hjälp av ett vakumbord.

Rosalia Varoli-Piazza, Rosanna Rosicarello samt Maria Giorgi Istituto Centrale per il Restauro hade med hjälp av stereofotogrammetri mätt de spänningar en textilier utsätts för vid olika utställningssätt. De kunde tekniskt visa tekniskt ett redan tidigare antaget faktum, att textilier bör ställas ut plant eller upp till 30 graders lutning samt att ju mer vertikal lutningen blir, desto större blir påfrestningarna för textilien.

Flera föredragshållare betonade också vikten av interdisciplinärt samarbete.

Eftermiddagen var intressant och givande. Flera föredrag gav nya infallsvinklar på gammal problematik.

Textildagen avslutades med val av ny koordinator, Rosalia Varoli-Piazza, Istituto Centrale per il Restauro, Rom.

Förhoppningsvis kommer den textila arbetsgruppens nästa möte att hållas i anslutning till SFT:s jubileumskonferens sept 1997.

Anna Zillén, Annika Castwall af Trolle,
Lena Engquist Sandstedt.

Senaste jubileumsboknytt

Tack för alla bidrag. Det har varit en fröjd att få läsa alla alster. Det är bra att veta att det finns så många bra artiklar. Boken har nu en bra grund att utgå ifrån. Artiklarnas rubriker presenteras på nästa sida. Det finns material och det kommer att bli en bok. Nu är det pengar som fattas!

Vad händer nu? Jag har i höst ansökt om medel för att trycka boken från två fonder och avser att söka från ytterligare två.

I jan 97 får jag svar på dessa ansökningar. Ytterligare ansökningar kommer att behövas göras. Det kostar 240 000 kr att trycka boken hos Carlssons förlag. Det kan ju bli så att om vi inte får tillräckligt med pengar måste vi välja ett billigare tryckningssätt. Vi får då göra en offertförfrågan till andra förlag. Ingen bearbetning av de texter ni sänt in kommer att ske nu. Förresten är de nog så bra att de förmodligen kan tryckas som ni skrivit dem(?) - en del kan vara för långa eller för korta men jag återkommer till detta.

Efterlysning

I boken finns bara två museer representerade utanför Stockholmsområdet.

- Fler museer måste bli representerade
- Ämnen som saknas är magasin/inredning
- Konservatorselever var god lämna bidrag
- Textila föremål från andra länder

Skriv fler artiklar

Du som nu planerar att skriva en artikel eller ytterligare en. Skriv bara rubrik på ditt ämne och skriv en enkel disposition eller en summering på en halv sida. Gör det lätt för dig!

Ibland kan det faktiskt räcka med en A4-sida för en konserveringsberättelse.Såna artiklar vill jag ha hur många som helst. Något som du upplevde den gången då ..... eller funderingar, fantasier eller fakta.

Som ni vet kan ni ringa mig när som helst och gärna hem när det gäller boken. Jag hoppas att jag kan kontakta er på samma sätt.

Helst före januari utgång vill jag ha Dina artiklar eller dispositioner.

Irma

Irma Wallenborg

Tel 08-768 36 34.eller arb 08 -788 96 08

Kort presentation av boken och därmed projektet:

Textilskatter gömda i svenska museimagasin

Ingående kapitel:

- Svenska Föreningen för Textilkonservering 30 år
- Textilkonserveringsmetoder och material under 90 år
- Den försvunna karossen och de bevarade textilierna
- Kung Oscar II's skrivrum i Stockholms slott.
- Akutinsats blev långtidsprojekt - Konserveringen på Rosersbergs slott.
- Laminering
- Grevinnan Hallwyls balklänning
- Frimurarnas ordenshatt
- Historisk dräkt
- Kung Gustav II Adolf, konservator Märta Andersson och fotograf Lennart Nilsson möttes vid ett kulhål
- Ljud som renar
- Ett blommande turkiskt 1600-tals tält
- En karl för sin hatt
- En baldakin med ryggstycke på Kungliga Kammarkollegiet.
- Kassiantapeten på Ängsö slott
- Matta från paradsängkammare på Drottningholms slott
- Föremålsvård vid Ajtte, Svenska Fjäll- och Samemuseum
- 1676 års Dannebrogen i Statens Trofésamling
- Dammsugaren ett enkelt verktyg med många användningsområden inom textilkonserveringen
- Strindbergs vita sommarkostym
- Kasperdockan före och efter konservering
- Linne till minne av bröllop, barnsbörd och begravning
- En äkta svensk justaucorps
- En modernt utrustad konserveringsateljé
- Kungadräkter flyger över "pölen"
- Den Malmska valen
- Ett 1600-tals antipendium från Ripsa k:a (en konserveringsrapport)

Omorganisationen av Riksantikvarieämbetet och Institutionen för konservering.

Sedan den 1 oktober (väldigt nyligen) finns inte Rik mer. Nu heter vi Antikvarisk-tekniska avdelningen (trist namn tycker vi konservatorer). Namnet är i alla fall spikat. Som ni märker har vi blivit en avdelning i stället för en institution.
År 1995 genomförde Raä en omorganisation där tre nya avdelningar bildades Kulturmiljöavdelningen, Kunskapsavdelningen, Informationsavdelningen och en Stab med ledning, kansli och jurister. De som hamnade utanför organisationen var de gamla enheterna för Byggnadsvård och Byggnadsdokumentation. Vi blev en avdelning under Riksantikvarieämbetet men fungerade fortfarande som Rik. Textilenheten under Rik omorganiserades dock en aning genom att textilantikv-arierna 4 st. inte längre ville tillhöra Rik, utan hamnade på Kulturmiljöavdelningen. Kvar på Riks textilenhet var konservatorerna då 5st. med Eva Lundwall som t.f. enhetschef.

År 1995 såg organisationen ut så här:

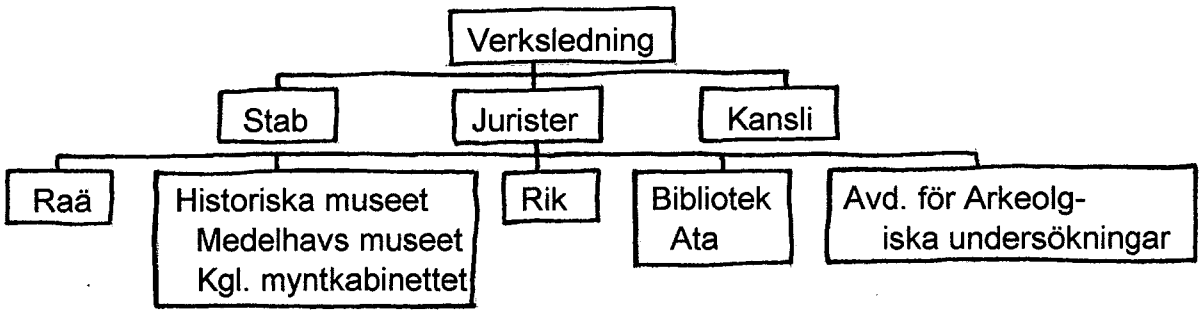

Riks organisation:

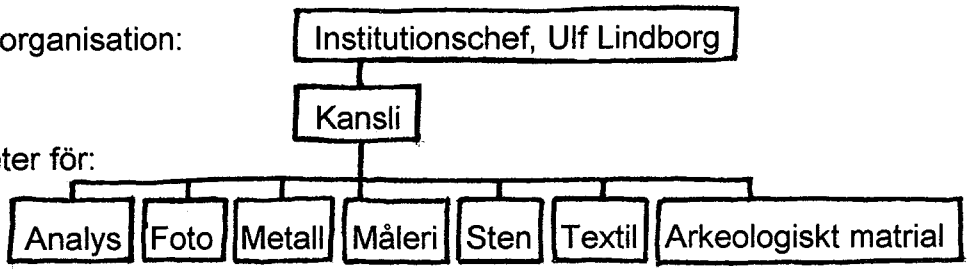

Enheter för:

Nu har kulturproppen kommit och det var ingen överraskning direkt att Riksantik-varieämbetet och statens historiska museer ska skiljas åt. Vid årsskiftet 97/98 skall skilsmässan genomföras. Det här ställer naturligtvis till en del problem för en myndighet som länge haft flera funktioner gemensamt, inte minst för Rik.
Vi har tidigare haft ett kvotsystem där viss del av vårt arbete har ägnats åt de Historiska museerna. Hur det har fungerat råder delade meningar om. Museerna har ibland tyckt att de inte fått tillräckligt med hjälp av Rik, medan vi tyckeratt det är viktigt att planera och hushålla med kvoten för att använda den där den gör mest nytta. Vi har ju haft viss uppdragsverksamhet och då krävs längre planering vid stora utställningar.Det har nog varit lite dålig planering och samarbete från olika håll. Fördelen med kvotsystem är att flera kan jobba intensivt samtidigt t.ex. vid utställningsarbete, är det inga utställningar i sikte kan vi ägna oss åt samlings-vården i lugn takt. (Flexibelt och bra).

Nu vill museerna ha egna kokonservatorer från Rik, vilket i och försig inte är så konstigt. Men för oss innebär det en ytterliggare splittring.

Så här ser organisationen ut nu sedan den 1 oktober 1996:

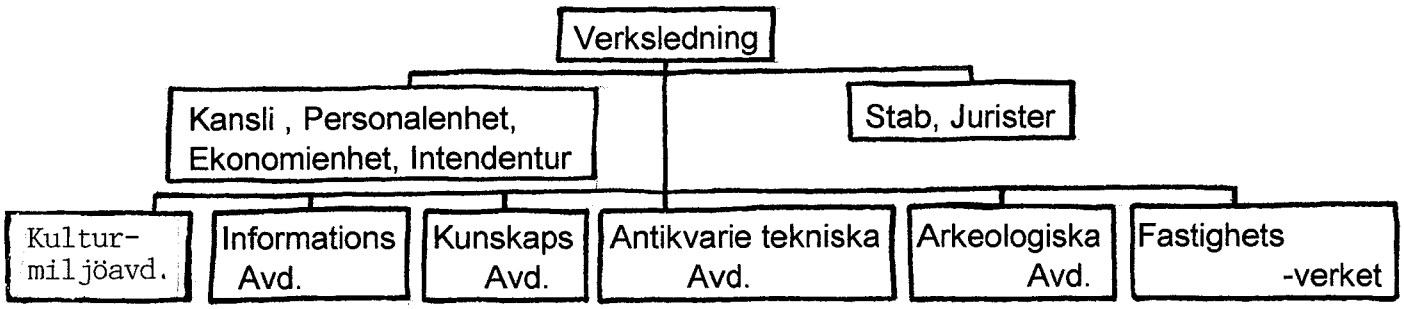

Antikvarie tekniska avdelningens organisation:

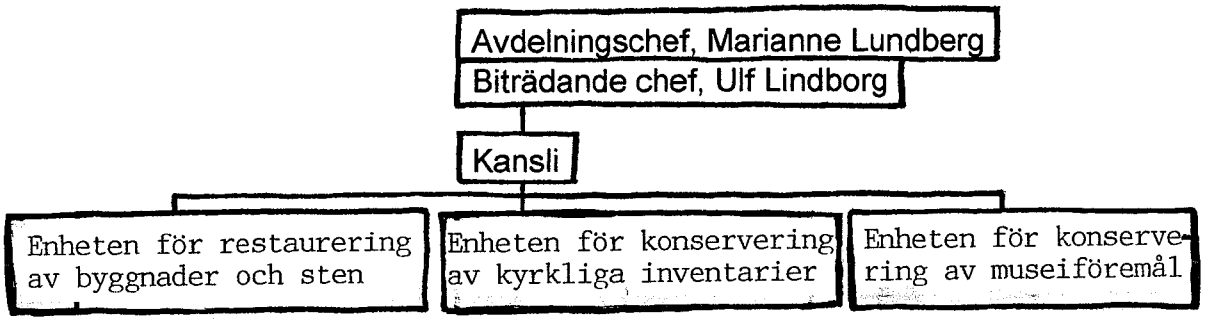

Enheten för byggnadsrestaurering: Chef, Hans Sandström
Till enheten knyts: Delar av gamla analysenheten.
Delar av gamla stenenheten.
Delar av gamla målerienheten.
Delar av gamla byggnadsvårdsenheten.
Delar av gamla enheten för byggnadsdokumentation.
(övertalighet)

Enheten för inventariekonservering: Chefstjänsten är utlyst,
t.f. chef, Erik Österlund
Till enheten knyts: Delar av gamla textilenheten.
Delar av kulturmiljöavdelningen, textilantikvarierna.
Delar av gamla målerienheten.
Delar av gamla metallenheten.
(övertalighet)

Enheten för föremålskonservering: Chef, Lars-uno Johansson
Till enheten knyts: Delar av gamla analysenheten.
Delar av gamla metallenheten.
Gamla enheten för arkiologiskt matrial.
(ingen övertalighet)

De historiska museerna har önskat en metallkonservator, en målerikonservator, en textilkonservator, en textilantikvarie och en fotograf. Hela fotoenheten knyts till den nya informationsavdelningen. Det gör även biblioteket och Ata. Som ni kan se blir det en väldig splittring av gamla Rik, alla vet ännu inte riktigt i vilken enhet de hör, om man nu hör till någon över huvud taget man kanske blir övertalig och får gå. Det ska bli spännande och se vem som blir chef på vår avdelning. Mycket är oklart, men det kanske klarnar längre fram i tiden.

Händer det något spännande så får det komma med i nästa nummer av SFT-nytt.

Susanna Högberg.

Slutgiltiga namn för enheterna är nu avgjorda, hälsar Sussie! Se sid.6!

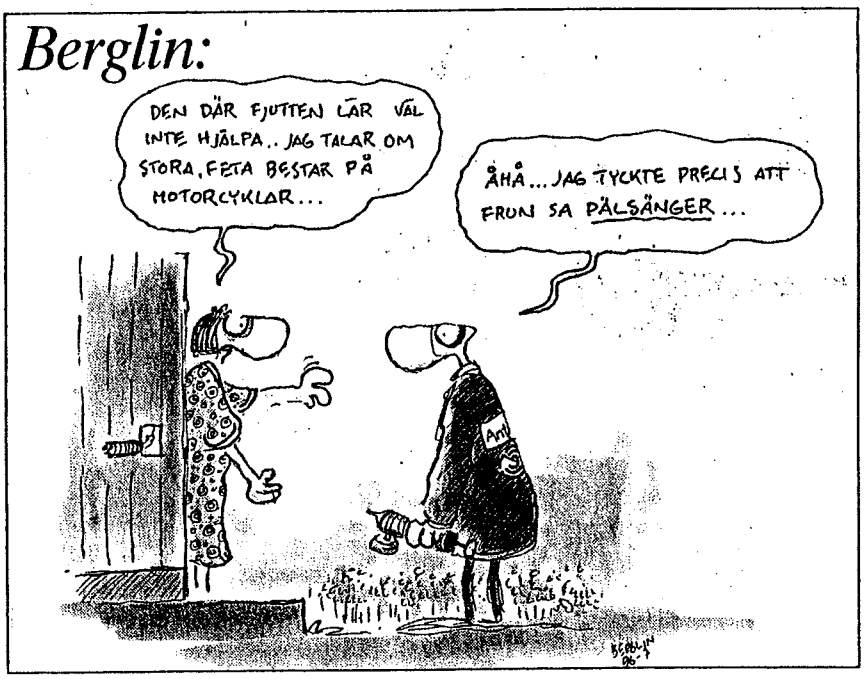

Redaktörens rader: Tack för alla mycket intressanta artiklar till SFT-Nytt! De flesta är dock koncentrerade runt Stockholm.Var finns alla Ni i norr, sydost och i väst? Du som är pensionär och kanske har gjort en resa och sett något kulturhistoriskt intressant eller har något roligt minne att berätta, SKRIV !!!

Sänd ditt bidrag till: Anita Andersson,Armémuseum,Box 140 95, 104 41 Stockholm. PS! Bra svärta och tydlig text krävs för att kopieringen skall bli bra. Skriv också hela namnet och var du finns!

Nästa manusstopp: 31 januari 1997! DS!

Jag arbetar på Haes-Lilienthal House byggt 1886 i en så kallad Queen Anne stil åt grosshandlare William Haes och hans hustru Bertha. De hade tre barn. Alice Lilienthal och Mr. Haes bodde här hela sitt liv och huset gavs till The Foundation for San Francisco's Architectural Heritage 1971. Det är det enda huset i San Francisco som är öppet som museum ,där en familj bott från början till slutet då familjens sociala historia är intakt.

Då ingen konservator arbetat här förut, började jag med att gå igenom registrerings-böcker och gamla inventarieböcker. År 1990 gjordes en rejäl registrering på grund av försäkringsskäl. Alla objekt fick ett nummer. Men det numret sattes aldrig på objekten så jag har haft ett pussel med att hitta alla textilier och få nummer på dem.

Linneskåp och garderober var i en enda röra. Det låg gardiner ihop med mattor på golven vikta litet si och så. Jag har nu sytt påsar till kläderna, rullat handdukar och andra flata textilier samt torkat golv och lådor och dammsugit allt från textilier till råttlort i lådor. Råttor är nog de djur, som gjort mest skada i möbelstoppningar. Men folk har ju en tokig förmåga att förvara trasiga möbler i det mörkaste rummet i källaren. Ja, så har jag skrivit beskrivningar och fotograferat.

Jag har ett litet arbetsrum på andra våningen, som vetter ut mot en trädgård. Det är ljust och fint, fast alla fönster har UV-filter, tack och lov. Har avslutat konserveringen av två stolar med stramaljarbete som Mrs. Haes antagligen broderat runt 1900-talets början. Silkestrådarna var utslitna. Nu håller jag på med två stolar som har Aubusson tapet på sits, ryggstöd bak + fram.

I juli hade vi en låneutställning som hette "Art Deco Design." Det finns en Art Deco Society här och samlare lånade oss allt från dräkter, möbler, porslin, tavlor och skulpturer. Detta betydde att jag packade upp och gjorde konditionsrapporter, fotograferade och ställde ut. Här måste vi "cartquake proof" allt, vilket betyder att man smetar Ancor Wax på porslinet.

Det är mycket med ett hus. Här finns ju också tavlor, fotografier och böcker och det som inte är uppsatt måste också förvaras.Tyg på många fåtöljer har vävts av Mrs. Lilienthal och vävstolen finns fortfarande bevarad.

San Francisco klimatet kan vara rätt fuktigt då vindalarna drar in dimman under Golden Gate bron på somrarna. På vintern har vi rejäla regnstormar från Stilla Havet. Dessemellan skiner solen och man behöver sällan mer än en jacka på sig. Jag har en hygrometer, som jag flyttar på för att checka klimatförändringar. The Heritage har inga pengar, så jag betalar själv. Inget ovanligt i USA där alla museer fungerar med volontärer. Det finns så mycket att göra här och jag hjälper gärna till.

Birgitta Anderton

THE FOUNDATION FOR
SAN FRANCISCO'S
ARCHITECTURAL
HERITAGE

THE CONSERVATION CENTRE

A MAJOR NEW VENUE FOR NMGM

Opening Autumn 1996

NMGM

QUEEN

KONSERVERINGS CENTER ?

När jag var i England i vintras fick jag tillfälle att se ett nytt konserveringscenter i Liverpool. Det var inrymt i ett tidigare godsmagasin för järnvägen. Mycket välutrustat och genomtänkt. Kanske något att tänka på i Stockholms regionen? Om inte så kan det vara väl värt att besöka om man har vägarna dit åt!

Restaurang och café i huset. Det är vi inte alla begåvade med!

Eva Möller

A SOURCE OF INFORMATION ABOUT NMGM

The Conservation Centre will provide a focus for all the museums and galleries of NMGM. Visitors will be able to gather information and purchase tickets for exhibitions and events at Liverpool Museum, Merseyside Maritime Museum, Museum of Liverpool Life, Walker Art Gallery, Lady Lever Art Gallery and Sudley House.

Visitors entering The Conservation Centre from Whitechapel will be welcomed by the Spirit of Liverpool, an imposing sculpture which, until recently, sat on top of the Walker Art Gallery.

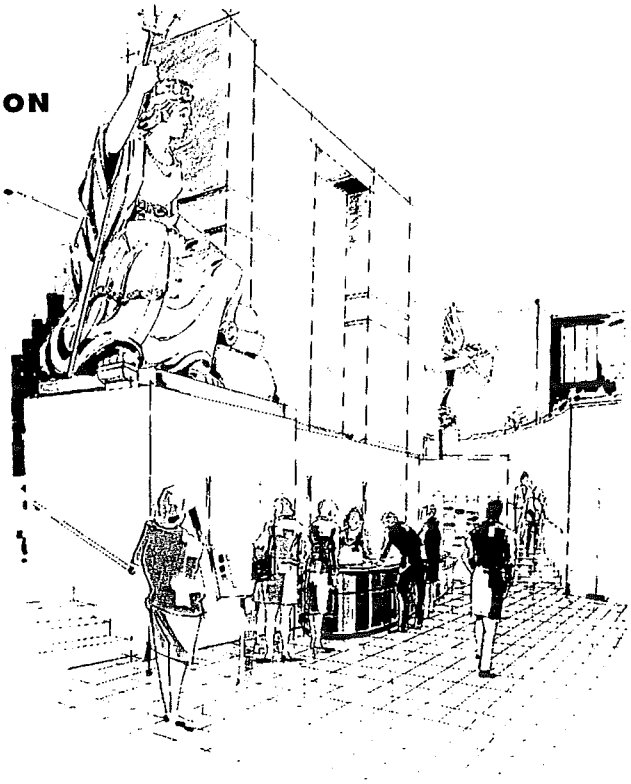

NY RENSNINGSMETODE ANVENDES PÅ TYRKISK SADEL

Nationalmuseets Bevaringsafdeling måtte tage en ny rensningsmetode i brug da en tyrkisk sadel med sølv- og guldbroderi skulle klargøres til udstillingen Sultan, Shah og Stormogul

Broderiet består af tynd sølvtråd samt pailletter og tråd af forgyldt sølv, der sammenviklet med silketråd er syet i mønstre på tynde læderstykker over en bund af silkefløjl. Metalbroderiet var mørkt af anløbning, da luftens svovlindhold har reageret med sølv og dannet belægninger af sølvsulfid, så selv de forgyldte sølvpartier var blevet meget mørke. Det var en skrøbelig og sammensat genstand at skulle rense. Til udstillingsperioden blev der dog lavet en tæt montre, forsynet med et svovlabsorberende stof, og til den fremtidige opbevaring på magasin arbejdes der på yderligere forbedringer.

En artikel i et tysk konserveringstidskrift beskrev en metode til rensning af metalbroderi ved hjælp af lokal elektrolysebehandling. Dertil bruger man en strømkilde med ensrettet strøm samt en væske, der kan lede strøm-

men. Metalbroderiet kobles med el-ledning til den negative pol mens pluspolen er et lille stykke rustfrit stål, omviklet med fugtet vat. Væsken til at væde vattet og lede strømmen måtte dog ændres i forhold til anvisningen for at finde den mest skånsomme kemikaleopløsning over for bl.a. sadlens læder. Da den fortyndede kemikalieopløsning var fundet, blev den strømførende vattot ført hen over sadlens metalbroderi et lille stykke ad gangen og overfladen duppet helt tør.

Efter behandlingen skinner sadlen - som er kommet til Danmark i 1753 som del af en diplomatisk gaveudveksling - nu med noget af sin oprindelige pragt.

Karen Stemann Petersen og Bodil Taarnskov Bevaringsafdelingen

Foto: John Lee

NYT FRA NATIONALMUSEET

Nr 71 JUNI JULI AUGUST

1996

Jag såg sadeln i utställningen. Den var verkligen fin.
Det arbetas på ett projekt att prova metoden för oss textilkonservatorer.

Tänk om vi fick möjlighet att behandla metal broderier på ett skonsamt sätt!

Eva Möller

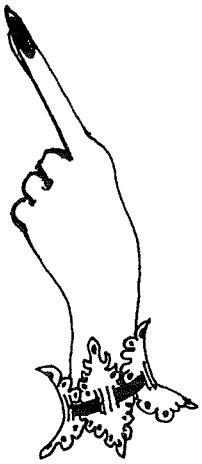

ICOM -Costume Committee meeting 29 sept. - 4 okt. 1996 i Prag. hade samlat 84 deltagare från alla världens hörn.

Under fem händelserika dagar fösökte jag följa det utstakade programmet.Förmiddagarna ägnades åt föreläsningar och på eftermiddagarna var det museibesök oftas både i utställningar och magasin. Är man i Prag kan man och skall man lyssna på levande musik gärna varje kväll.

Bland ett 30-tal föredrag uppskattade jag mest :

"The new construktion of ancient Finnish costume of the 10 th cent AD"
"Costume resources on Internet"
"Presenting royalty problems and solutions"
"Syntetic textiles, a different approach to interprettation"
"La broderie doré en Russie homme iàrt traditionelle"

Ett mycket intressant föredrag var The textile from grave of Rudolf I of Hapsburg vilket hölls av Bravermanova Milena från Tjeckien. Efter föredraget fick vi möjlighet att även se föremålen dvs textilierna från den 1991 öppnade graven i S:t Vitrius katedralen i Prag. Rudolf I of Hapsburg, king of Bohemia dog 1290.

Textilierna,av silke, i lampasteknik med mönster där närheten till asiatisk tradtiion känns helt uppenbar.

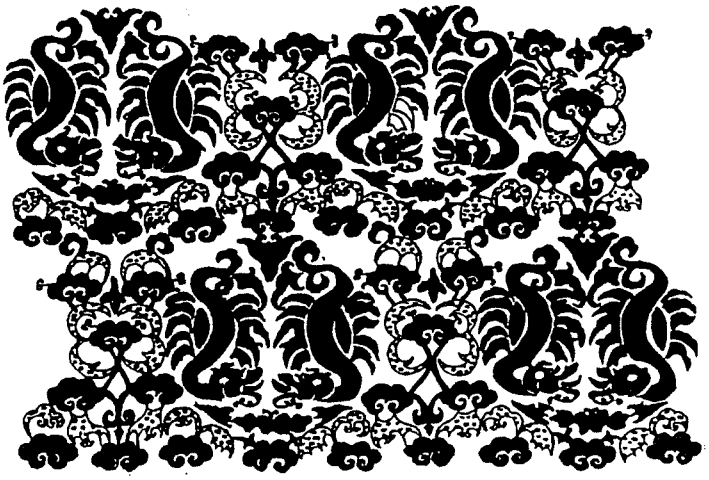

I graven fanns mantel, rock, tunica, mössa och kudde mm.

Kanske någon av er som på senaste tiden varit i Abegg stiftelsen i Riggisberg haft möjlighet att beskåda något av dräkterna som blivit konserverade där. De flesta textilierna fanns idag i Prag och i ett hus i närheten av S:t Vitrus katedralen. Där i ett stort brunt oansenligt träskåp fanns många paket innehållande många års konserveringsarbeten. Man höll en tämligen "sval" temperatur och fuktighet,jag nämner inga siffror så behöver jag inte ljuga.

Det skall bli intressant att någon gång i framtiden se en bok om hela detta mycket spännande material.

Irma

Adressändringar för SFT-medlemmar samt nya material-adresser

I tider av återvinning och materialsparande ber vi alla medlemmar att själva ändra dessa adresser i era adresslistor och även i materialadress-listorna. Det är viktigt att vi har varandras adresser, men det är onödigt att skicka ut nya papper varje år. Och folk har ju en tendens att flytta ganska ofta. Vi har också fått en ny associerad medlem i föreningen, Katarin Lorenson. Välkommen säger vi! Skicka även in alla nya bra materialadresser och tips när sådana dyker upp! Och skicka allt detta till Kerstin Petersson (som också har flyttat! Se nedan). Tack på förhand!!!

Adressändringar för medlemmar:

Hemadress:	Arbetsplats:
Pia Cristensson Dammvägen 17 246 57 BÅRSEBÄCK tel: 046-77 54 63	Helsingborgs Stadsmuseum 254 37 HELSINGBORG tel: 042-10 45 19
Beatrice Dodge Fastlagsvägen 63 126 47 HÄGERSTEN tel: 08-19 23 49	Textilkonservering Ängskärsgatan 3 115 29 STOCKHOLM tel & fax: 08- 664 36 90
Kerstin Jonsson Kungsladugårdsgatan 16A 414 69 GÖTEBORG tel: 031-41 14 79	
Karin Lingström Jörgen Ankersgatan 5 211 45 MALMÖ tel: 040-97 43 26	
Ulrika Nordfjell c/o Sara Nordfjell Rehnsgatan 20, 7 tr 113 57 STOCKHOLM tel: 08-673 42 53	Riksantikvarieämbetet RIK-Box 5405 114 84 STOCKHOLM
Kerstin Petersson Runda Vägen 30A, 2 tr 167 51 BROMMA tel: 08-26 37 71	samma som förut
Tina Schüler Spångavägen 24, 1 tr 168 75 BROMMA	
Ny associerad medlem:	Katarina Lorenson Ankarsgatan 8, 3 tr 414 61 GÖTEBORG tel: 031-42 64 76

Nya materialadresser:

Whaleys (Bradford) Ltd Harris Court, Great Horton, Bradford West Yorkshire, BD7 4EQ, England tel: (01274)576718 fax: (01274)521309	Olika bomulls-, ull-, lin- och ylletyger. Finns provsamling för £20 (inkl. frakt).
Bergman & Johansson i Borås AB Box 642 S-501 09 Borås tel: 033-13 64 80, 12 66 97	Saxar, pincetter och andra textilverktyg.

HALLÅ

Du har väl inte missat Stiftelsen Västsvensk Konservatorsateljes senaste årsskrift - artiklar, reseberättelser och "värt-att-veta-om-nära-och-kära". Saknas den i ditt bibliotek eller ateljé - kontakta SVK 031-833430, fax 031-358273

STIPENDIUM

Stiftelsen Västsvensk Konservatorsateljes stipendium för konservatorsstuderande delades ut för första gången i år. Mottagare är Anna Javér som har ett års studier kvar på TextileConservationCenter, Hampton Court, England. Grattis!!!

NORDISKT SAMARBETE

Clara Lachmansfond beviljade Stiftelsen Västsvensk Konservatorsatelje medel för en studieresa till Trondheim. Syftet var i första hand att besöka Vitenskaps museet, Roar Saeterhaug, Elisabeth Peacook mfl för att studera deras organiska arkeologiska konservering (trä, ben, läder, textil). Jag, Monica Gustafsson och Inger Nyström tog tåget till Trondheim i slutet av april för en tvådagars vistelse hos våra norska kollegor. Det blev ett fullspäckat program med musei-, magasins- och ateljébesök, insitu utställning av arkeologiska fynd, middag i historisk miljö, domkyrka och så vackra vyer förståss.
Trevligt, inspirerande och intressant.

Gunilla Lagnesjö

Saxat ur: RIKSUTSTÄLLNINGAR nr 3 sept. 1996

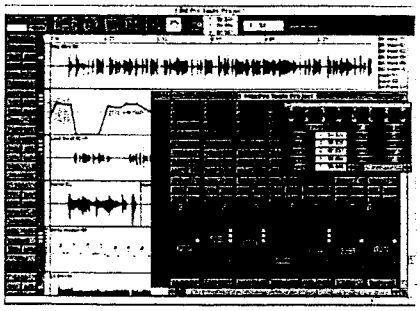

Behöver ni göra egna CD-inspelningar?

Riksutställningar har kompletterat sin AV-studio och kan nu hjälpa till med att göra CD-inspelningar. CD är ett förträffligt medium för utställningsbruk. Det är outslitligt, har hög ljudkvalitet, enkel och exakt styrning och är mångsidigt och tillförlitligt. Använd det till effekter, miljöljud, berättelser eller musik. Man kan också göra bildspel med monoljud på en kanal och styrsignaler på en annan.

Vi har förbättrat kvalitén på studioinspelningarna som vi gör direkt på hårddisk. Redigeringen görs i dator och överföringen till CD sker också digitalt. Ett utbyggt ljudeffektarkiv löser de flesta problem med ljudillustrationer. Inspelning av en 30-minuters CD kostar 600 kr.

Kontakta Sten Notsjö för mer information, tel 08-619 60 73.

SFT HÖSTRESA TILL ÖSTERSUND.

Glad höst alla SFT:are! För alla er som inte hade tillfälle att vara med på höstresan till Östersund får ni här en kort men dock sammanfattning. Jag vill även här å allas vägnar tacka Kicki Kirwall för två fantastiska dagar. Vi blev ytterst väl omhändertagna, försedda med massor av intryck och fantastisk mat inte minst! Jag kan bara ana vilket arbete Kicki har lagt ned. TACK!

Vi var ca. 20 personer som den 23-24 september reste till Östersund. De som rest med nattåget från Stockholm ramlade av i Östersund halv sex! på morgonen. Själv höll jag på att försova mig och hamna i Storlien. Från stationen blev vi hämtade med bil i fler omgångar till Havremagasinet där vi sakta vaknade till liv. Efter en stund kom ni alla från andra delar av Sverige och inte minst Kicki med FRUKOST! Vi fick en trevlig stund över frukosten medan det ljusnade utanför.

Efter frukosten blev vi visade runt Havremagasinet vilket har fungerat som spannmålsmagasin. Byggnaden var i 7 plan med 4 för spannmål, ärtor och bönor. Magasinsbingarna finns kvar och än idag trots noggrann rengöring får personalen havre nedramlande på sina bord. Problem med skadeinsekter fick man först för 4 år sedan med packmaterial som kom utifrån. Magasinet är ett avfuktat kallmagasin i 6 plan. Konst, arkeologi, och textil förvaras i tempererade utrymmen. Större föremål förvaras i källare och en del i samma hus som rekvisitasamlingen.

Alla föremål anpassas klimatmässigt före en utställning vilket kan ta flera dagar.
För samtliga föremål tillverkas pappersmallar i 3D så att dessa kan placeras in i utställningar under uppbyggandet. De riktiga föremålen placeras in i utställningen någon vecka före öppnandet. Kunde vara något för fler museer att ta efter!

Magasinet har ganska stor luftcirkulation inne i huset, 0,3 l/ timmen men byter ej mycket luft utifrån. Temperaturen varierar ett par grader beroende på årstiden.Variationerna är små pga. tjocka väggar och just liten luftomsättning Vid -30 grader C ute under en lång tid kan det bli ca. -18 grader C inne i magasinet.Som mätinstrument finns termohygrografer och drägerrör. En regelbunden spaning efter skadeinsekter sker och en regelbunden städning av samtliga magasinsytor.Ytterligare något för fler museer att ta efter.
Alla nya föremål saneras. Hårda föremål gås igenom manuellt. Textilier läggs i "karantän"i allt från månader upp till ett år. mindre föremål kan frysas. SUCK vilken lycka!
Kicki visade oss textilkonserveringen,hur hennes arbete är upplagt och planerat samt sina fina textilmagasin samt hur och varför textilierna var placerade som de var.

Efter kaffestund blev vi visade målerikonserveringen. Konservatorn (anställd sedan 1½ år tillbaka) får jaga uppdrag för sin inkomst. Kyrkan är en uppdragsgivare, men de flesta uppdragen kommer från kommun och landsting.
Vi fick bl.a. se en tavla (landstinget) , målad på 1970-t och som ett par nitiska städare gjort ren med rengöringsmedel. Konstnären hade därefter försökt neutralisera med ättiksyra!!

Efter mumsig och riklig lunch åkte vi till Frösön och besåg kyrkan.Kicki förevisade hur de kyrkliga textilierna hängde i sakristian. Efter kyrkan fick vi en guidad tur på Pettersson-Bergers Sommarhagen där även undertecknad höll i ett kort höstmöte. Vi hade tur med vädret och kunde sitta ute med kaffestund samtidigt. På mötet bestämdes att vi alla i SFT nu skulle sätta igång och jobba hårt med både jubileumsbok och inte minst jubileu mskonferensen.

Vist bestämde vi det hörrni!!Jag blev även nedlusad med förslag till föredrag, ALLA VILL JU HÅLLA ETT FÖREDRAG I SEPTEMBER 1997!!

Före kvällsmåltiden tog Kicki oss runt byggnaderna på Jamtli och berättade.
Kvällen blev en mycket intressant upplevelse. Vi blev flyttade tillbaka i tiden,både vad gällde mat och underhållning. För underhållning var det verkligen att höra på de personer som försåg oss med mat och dryck. Jag kan definitivt inte hålla reda på allt vad vi åt hette , somligt var gott, annat mindre gott men intressant.
Efter middagen var vi alla så trötta (i varje fall jag själv) att jamtli vandrarhem blev mycket tyst tidigt på kvällen, förutom tunga snarkningar.

Och nästa morgon finns frukosten nedpackad i kartonger som Kicki ordnat.

På förmiddagen nästa dag fick vi besöka rekvisitatillverkningen på Jamtli
med ett underbart kaffe så klart.
Därefter tog Ulla Oscarsson oss genom storsjöodjurets mage (jätteläskigt) och via en kort tur genom museet ned till Överhogdalstapeten. Först fick vi komma i stämning genom ett bildspel och därefter gick vi in i ett mörkt rum där själva textilierna befann sig. Ulla och Kicki pratade om turerna kring konserveringen , montering och byggandet av monter.
Imponerande! Mycket skickligt kommer museibesökaren i rätt stämning genom just bildspelet uppbyggt inte mycket på fakta utan på känslor.
Textilierna är, tycker jag, mycket väl utställda och växlingen mellan "vanligt" ljus och ett flammande ljus gav ett fantastiskt liv i föremålen.Figurerna dansade verkligen.

Lunchen åt vi på Jamtli och på eftermiddagen fick vi en tur genom museet med Kicki som guide. Många intressanta lösningar på olika problem fick vi oss tillbuds.
Skjuts ned till stationen för några samt alla våra väskor av Kicki, andra gick (skönt att smälta maten) och kvällståget ned till våra respektive hemorter.
Vid pass halvelva tiden på kvällen kom jag hem, full av intryck och med den bästa souvenir jag någonsin sett, en stycke vedklabbe, avgnagd av bävrar, försedd med en lapp med texten "äkta bäverslöjd" och köpt för en tia. Den pryder nu sin plats i hemmet.

Catharina Sack.

NORDISKA MUSEET